

III. NEMZETKÖZI KISGYERMEK-NEVELÉSI KONFERENCIA

váci előadások absztraktjai

2019. március 26.

RACSKO RÉKA

Eszterházy Károly Egyetem, Eger
racskoreka@gmail.com

Digitális átállás: kultúraváltás a pedagógusnak, természetes környezet a tanulónak

A mai felnővekvő generáció számára a digitális ökoszisztéma (BRISCOE és DE WILDE 2006) a mindennapi, természetes közeget jelenti, és az ebben való boldogulás, a digitális jólét (MATTHEINSEN 2016) megteremtése alapvető kérdés számukra, amely jelenség az oktatási rendszert válaszút elé állítja.

A változás magával hozza ugyanis az iskola, mint a formális tanulási környezet legfőbb színterének átalakulását, a tanulási környezet kereteit, a tanulási célokat, és hosszú távon szükséges készségeket és kompetenciákat. (WEF 2016, 2017; RADÓ 2017) Ahhoz hogy ezen átalakulás sikeres legyen és az információs társadalom iskolája létrejöhessen, szükséges tervszerű, intézményi szintű digitális átállás (RACSKO 2017), amely túlmutat az infrastrukturális fejlesztéseken, szükséges hozzá a pedagógusok módszertani kultúraváltása, a taneszközök és a módszertan modernizációja is.

Jelen előadás célja e kultúraváltás hatásainak bemutatása az egyénre és a tanulás-tanítás folyamatára, valamint a változásokra adható válaszok nemzetközi szintű áttekintése, különös tekintettel a pedagógikum digitális átállására.

CSAPÓ TAMÁS

Martonvásári Beethoven Általános Iskola, Martonvásár
igazgato@beethoven-martonvasar.sulinet.hu

Digitális frontvonalak az iskolában

Az utóbbi évek, évtizedek digitális eszközök terén tapasztalható robbanásszerű változása az iskolákban hatványozottan érezteti hatását. Az előadásban visszatekintést láthatunk az első okoseszközök megjelenésének hatására a pedagógiai munkában testközelből, hiszen az előadó pedagógiai pályája is ezen eszközök első generációjának születésekor kezdődött a XXI. század elején.

Vajon tényleg háború zajlik, amit az iskolás korú generációért vív meg nap mint nap a pedagógus, vagy csak szükségszerű hóbortról, a fejlődés velejárójáról és tanulási segédeszközről van szó az okoseszközök tekintetében?

A kérdés azért is időszerű, mert rengeteg klinikai kísérlet igazolja, hogy összefüggés van a folytonos okoseszköz használat és a figyelemhiányos hiperaktivitás-zavar (ADHD), a különféle függőségek, a szorongás, a depresszió és a fokozott agresszió kialakulása között, amely jelenségek szintén újabb kihívás elé állítják a jelen pedagógusait – egészen az óvodáskortól kezdve a köz- és felsőoktatás szintjéig.

Az előadásban több aktuális kutatási eredményt ismerhetünk meg, és megérthetjük, hogy milyen kockázatoknak és veszélyeknek tesszük ki gyermekeinket, ha korlátlanul használják a különféle okoseszközöket, illetve megoldási javaslatokról, működőképes, jó gyakorlatokról is hallhatunk majd.

**A KISGYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK SZÜLŐI ÉS NEVELŐI
TÁMOGATÁSI LEHETŐSÉGEI A DIGITÁLIS VILÁGBAN
SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI**

CSAPÓNÉ FERENCZI SZILVIA

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác
ferenczi.szilvia@avkf.hu

Szülők támogatása a kisgyermek megfelelő médiahasználatában

A világ, amiben a mai családok élnek, sokban különbözik a korábbiaktól, ennek megfelelően a csecsemők és kisgyermek fejlődési környezet is nagyban eltér attól, amiben szüleik, nagyszüleik nevelkedtek. Egy igen jelentős különbség, mely megjelenik a családok mindennapjaiban, az Internet és a különböző okos készülékek (telefonok, tabletek, TV-k, számítógépek) jelenléte, használata. A gyermekek jellemzően már 3 éves koruk előtt megismerkednek ezekkel az eszközökkel, mesét néznek, gyerekeknek készült applikációkat használnak, stb. Az USA-ban a 23 hónaposnál fiatalabb gyerekek átlagosan 42 percet, a 2 és 4 év közöttiek átlagosan 2 óra 39 percet töltenek képernyő, nagyrészt TV előtt (Barr és mtsai, 2018). A kisgyermek profitálhatnak az új technológiák használatából, például videochatelhetnek a távol lévő szülővel, ugyanakkor a helytelen, életkornak, fejlődési állapotnak, képességeknek nem megfelelő használat ártalmas is lehet fejlődésükre. A fentiekből következően kiemelt jelentősége van a szülők számára hiteles, kutatási eredményeken alapuló tájékoztatás és támogatás nyújtásának a csecsemők és kisgyermek média használatával kapcsolatban, hogy többségében a pozitív, és ne a negatív hatások érvényesüljenek.

Kulcsszavak: csecsemő, kisgyermek, médiahasználat, Internet, TV

TÓTH JÓZSEF – BENYÁK ANIKÓ

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác –

Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr

toth.jozsef@avkf.hu

Az önértékelési kontingenciák és a közösségi hálózatok

A közösségi hálózatok megjelenésével a társas érintkezésnek új formája vált hozzáférhetővé az emberek számára. Hihetetlen egyszerűséggel és gyorsasággal kaptak a felhasználók lehetőséget arra, hogy magukról megosszanak információkat (GLAC, ELM és MARTIN 2014) még hozzá olyan nagy közönség előtt és mértékben, mint talán a történelem során soha korábban. Ezen szolgáltatások igénybevételének mértéke könnyen komoly hatással lehet a szülő-gyermek, illetve a kortársakkal való viszonyra, ezért kiemelkedően fontos érteni a mozgatórugókat. Crocker és munkatársai (2003) az alábbi hét, az egyének számára eltérő jelentőségű, az önértékelést megalapozó területet, azaz kontingenciát azonosítottak (CSW – Contingencies of Self-Worth): mások elismerése, külső megjelenés, családi támogatás, morális viselkedés, tanulmányi teljesítmény, versengés, megfelelés Istennek. Crocker (2006) modelljének az előnye a korábbi kutatásokkal szemben kétségtelenül az, hogy az önértékelés kapcsán nem csak kisebb, illetve nagyobb komplexitásról beszél, hanem a kontingenciákat definiálja is. Előadásunkban arra vállalkoztunk, hogy vizsgálatunkon keresztül (n=431) bemutassuk az önértékelési kontingenciák elméleti és gyakorlati kereteit, nevezetesen a különféle területek és a Facebook használatának lehetséges összefüggéseit. Ezen kívül bemutatásra kerülnek a kontingenciák és a kötődési stílusok közötti összefüggések, melyhez a Közvetlen Kapcsolatok Élményei Kérdőívet (ECR-R, The Experiences in Close Relationships-Revised, FRALEY, WALLER and BRENNAN 2000; magyarul NAGY LÁSZLÓ 2005) használtuk.

Kulcsszavak: önértékelési kontingenciák, közösségi hálózatok, kötődési stílus, Facebook, internet

GÁL GYÖNGYI

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

gal.gyongyi@avkf.hu

A digitális világ tanára és szülője
Figyelem: a TV nem simogat meg!

Előadásomban a digitális tartalmak kisgyermekkorai nevelésben betöltött szerepét ismertetem gyakorlati és elméleti szempontból, a családi neveléssel való szerves kapcsolódásában. Kitérek a kisgyermekkor digitális eszköz használatára, ezek 21. századi aktualitásaira, valamint azokra a modellekre és innovációkra, amelyek az elmúlt években nyertek rangot a pedagógiai intézményekben. Előadásomban kitérek a digitális és olvasott mese nevelő hatásaira, a morális üzenetektől a prevenció fontosságán át a szülői és nevelői munka kulcsfontosságú szerepére.

Kiemelem, hogy a ma gyermekeinek ebben a világban nem csak írni, olvasni, számolni vagy kritikusan gondolkodni kell megtanulniuk. A milliárdnyi ingerrel teli digitális világban kell megtalálniuk önmagukat, kialakítani társas kapcsolataikat.

Hangsúlyozom az indirekt nevelői eljárások érvényesülését, valamint az élménypedagógia és a mesepedagógia kapcsolódását, különös hangsúlyt helyezve az érzelmi nevelés fontosságára.

Kulcsszavak: digitális tartalmak kisgyermekkorban, prevenció, érzelmi nevelés, élménypedagógia

RADVÁNYI KATALIN

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

radvanyi.katalin@avkf.hu

Az atipikus fejlődésű gyermekekről szóló, interneten elérhető információk lehetőségei és lehetetlenségei

Az átlagostól eltérő fejlődésű gyermekek szülei az esetek döntő többségében azt élik meg, hogy gyermekük állapotával, a fejlesztés helyszíneivel és lehetőségeivel kapcsolatosan kevés információt kapnak. Kutatások bizonyítják, hogy a gyermek mássága elfogadásának sikerességére, a nevelők és a szülők együttműködésére jelentős hatással bír a szülők számára nyújtott információk mennyisége és minősége. Ezek az információk egyben a szülők és a fejlesztő szakemberek kapcsolatán keresztül a gyermek fejlesztésére is hatással lehetnek.

Attól függően, hogy milyen mértékű az átlagos fejlődéstől való eltérés, a szülők gyakran már a diagnózis közlése előtt érzékelik a problémát. A diagnózis egyfajta bizonyosságot jelent, és ezzel megkezdődik náluk egy olyan folyamat, aminek jól megkülönböztethető, jellemző szakaszait a szakirodalomban vizsgálatokkal igazolták. Kézenfekvő megoldás a szülők számára az internet adta lehetőségek kihasználása, az ott található információk egy része valóban fontos, de sajnálatos módon a szülőkre negatív hatással is lehetnek.

Az előadás arra keresi a választ, hogy a feldolgozás egyes szakaszaiban milyen segítő, támaszkodó, vagy éppen ezzel ellentétesen: káros, a valóságot eltorzító információkhoz jutnak a szülők.

Kulcsszavak: atipikus fejlődés, információszerzés, internet

MEGYERINÉ RUNYÓ ANNA

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

megyerine.anna@avkf.hu

Digitális világ és kisgyermekkor

A 21. század a 4. ipari forradalommal méltán kiérdemelte a digitális évszázad nevet: a digitalizáció ma már körbevesz minket, meghatározza napjainkat. Ezzel párhuzamosan átalakult társadalmunk is: kialakult az információs társadalom.

Előnyt vagy hátrányt jelent a felfokozott digitalizáció – és használata – a kisgyermek fejlődésére nézve? Hogyan látja mindezt a szülő, a pedagógus, az agykutató?

Hogyan alkalmazkodik ehhez a nevelési-oktatási rendszerünk?

Digitális kompetencia – vagy digitális kábítószer?

Ezen fő kérdések mentén keressük a válaszokat, s próbálom meg példák segítségével bemutatni a jelenlegi helyzetet itthon és nemzetközi szinten egyaránt.

Az Alfa generáció gyermekeinél a digitális eszközök használata jellemzően már kora kisgyermekkorban elkezdődik, ezért is nevezik őket digitális bennszülötteknek.

Milyen hatással van ez a gyermekek szocializációjára, empatikus és egyéb kapcsolatteremtő képességeire?

Szó lesz az Alfa nemzedék „kezelhetetlenségéről”, a lehetséges megoldásról, s a mindennapos mesélés máig sem múló, ma is érvényes, általános fejlesztő, intelligencia növelő és egyéb pozitív hatásairól.

Kulcsszavak: digitalizáció, Alfa generáció, kisgyermekkor, érzelmi intelligencia, mese

BENCZUR SÁNDOR GÁBOR

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

gabrielbenczur@hotmail.com

***Ha az eszköz, eszköz marad;
avagy miért féltjük gyermekeinket a saját jövőjüktől?***

Használjuk őket, élvezzük a kényelmi funkciókat melyeket számunkra biztosítanak, de az életünknek tulajdonképp nem lettek igazán hasznos résztvevői. Mert azt, hogy jelen vannak és meghatároznak minket, nem tudjuk tagadni, de azt sem, hogy az életünknek olyan módon váltak a legtöbb esetben nagyon fontos szereplőivé, ahogyan azt valójában nem szerettük volna. Már nem az eszközeink, hanem vágyaink központi elemei, a baráti és családi kapcsolataink pótlékjai, vélt státuszunk szimbólumai, és biztosan folytathatnánk még. Valódi céljukat, funkciójukat sokan nem is értjük igazán. Szülőként a legtöbb ember hivatalosan „félti” gyermekét ezektől az eszközöktől, mert a szubkultúra számunkra idegen és leggyakrabban csak a negatívumaira hívják fel figyelmüket, a hasznos időt azonban maguk is kütyük fényében töltik és gyermekeik kezébe is ők adják elsőként ezeket, sajnos gyakran maguk helyett.

Lenézettség és félreértettség, vagyis az informatikusokat sok esetben életképtelen, egyszerű technikai munkatársnak tekintik. Így nem csoda, hogy senki nem ilyen jövőképet képzel el utódjának, pedig valójában szinte minden szempontból korunk egyik legnyugodtabb munkakörnyezetét is biztosíthatná sokunk számára. Valóban megvannak ennek a területnek is az egészségre káros hatásai, de melyik munkakörnek nincs.

Alacsony óraszám, készségtárgyi státusz, szerény és szegényes eszközállományok, ezek a fő jellemzői a közoktatásban az informatikának, miközben szép lassan a legfontosabb tárgyak egyike lett belőle. Hogy miért? Körbe vesz bennünket a digitális világ, lassan már minden hivatalos ügyünket elektronikusan kell intéznünk, negyedévente legalább egyszer brit tudósok hosszas munkájából kiderül, hogy a gépek elveszik munkánkat, mégsem indul meg egy egészséges barátkozási, tanulási folyamat, ami a valódi vészhelyzetet egy egyszerű tovább- vagy átképzéssé, de a legrosszabb esetben is csupán munkahelyváltássá szelídítené.

Kulcsszavak: digitális eszközök, szülő, gyermek, nevelés, tantárgy, informatika

DANCS NIKOLETT

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

dancs.nikolett87@gmail.com

***A médiaerőszak,
annak megjelenése a kisgyermeknek szóló televíziós műsorokban***

Az előadás a morális pánik fogalmának és folyamatának bemutatásával indul, részletesen körüljárja a történelem során kialakult morális pánikjelenségeket, azokat párhuzamba állítja a televízió körül kialakult feltételezésekkel.

Továbbiakban részletes fogalmi meghatározással dolgozik, pontosan meghatározza a gyermek és az erőszak fogalmát, vázolja a lehetséges megközelítési módokat, érinti az erőszakmentesség krisztusi ideálját.

A pontos fogalmi meghatározás után az előadás arra vállalkozik, hogy a médiaerőszak jelenségvilágának tudományos kutatásaiba nyújtson betekintést, azoknak vázolja az elmúlt húsz évben kialakult főbb irányzatait, eredményeit, kritikáit.

Az előadás végül összegezi a tudományos eredményeket, különös tekintettel a televízióban látott erőszak és a gyermek erőszakos viselkedése között fennálló kapcsolatra.

Kulcsszavak: média, erőszak, médiaerőszak, televízió

SCHMIDT ESZTER

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

s.eszter101@gmail.com

Harmadik fél az oktatásban IKT eszközök és lehetőségek

A mai kor gyermekei már nem elégszenek meg a hagyományos oktatással. A mai generációt digitális bennszülötteknek nevezzük, akik már ebbe a digitális eszközöktől hemzsegő világba születtek. Rengeteget hallani szülőktől, hogy milyen büszkék a féléves gyermekükre, aki jobban használja az „okos” készüléket, mint a nagyszülő. Ezek a gyermekek sokszor már függőként lépnek be az iskola keretei közé is, és hihetetlen nehéz dolgunk van, hogy a gyermekek ezen igényeit ki tudjuk elégíteni. Elvárás, hogy használjuk a technika adta lehetőségeket. Szükségessé vált, hogy a tanórákra legyen egy-egy ötletünk a zsebünkben és le tudjuk kötni a diákok figyelmét.

Az előadásomban bemutatom, mi az IKT, milyen eszközök érhetők el számunkra, milyen lehetőségeink vannak, és az óra mely részén érdemes őket használni: offline megoldások, prezentáció, LearningApps, Okos doboz, Quizlet, Smart NoteBook, Apácai Tudástár, MozaBook.

Ahhoz, hogy ténylegesen jól fél tudjuk használni ezeket az eszközöket, a mindennapokban sok gyakorlásra van szükség. Meg kell ismernünk a programokat és a játékokat. Magunknak is végig kell járnunk azt az utat, amit majd a gyerekek velünk együtt fognak megtenni. Ne vigyünk be úgy feladatot az órára, hogy nem próbáltuk ki, mert a technika ördöge soha nem alszik. Kívánom, hogy legyen elég önbizalmuk és kíváncsiságuk, hogy kipróbáljanak néhány lehetőséget, és a mindennapokban alkalmazzák.

Kulcsszavak: IKT, internetes játékok, interaktív tananyag, mindennapi használhatóság

BETÁK NORBERT

Constantine the Philosopher University in Nitra, Nitra (Slovakia)

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

betak.norbert@avkf.hu

LEGO Mindstorms – játék vagy tanulás?

Az utóbbi években tapasztalható rohamos léptékű digitális fejlődés az élet minden területén változásokat eredményezett s előreláthatóan nem lesz ez másképp a jövőben sem, köszönhetően többek közt a mesterséges intelligencia és a felhőalapú informatika térhódításának. A megváltozott világképbe illeszkedik az az emberi entitás, mely eredendően hűen kötődik természetéből fakadó jellegéhez. A játékok szerepe a gyermekek fejlődési folyamatában vitathatatlan jelentőséggel bír – legyen szó a múltbéli korok ólomkatonáit és fajtájkait igénybe vevő kiskorúakról vagy a modern digitális tér által biztosított lehetőségeket megragadó fiatalokról. Újszerűnek mondható az a pedagógia-módszertani megoldás, mely a Lego építőköveit és egyéb konstrukciós elemeit helyezi az informatika hatókörébe s nyújt ez által hatékonynak bizonyuló tanulási környezetet. A következőkben olyan kérdésekre keressük a választ, mint például *Miként lehetséges a LEGO Mindstorms eszközeit a tanulási folyamatok részévé alakítani?*, *Milyen hatásai lehetnek a robotikai eszközök gyermekkorban történő alkalmazásának?*, *Hogyan tudunk önálló- és akár kreatív gondolkodásra készítő környezetet létrehozni a LEGO robotikai eszközök segítségével?* A válaszkeresésünket a LEGO Mindstorms eszközeinek az általános-, ill. középiskolai gyakorlatban szerzett tapasztalatai segítik

Kulcsszavak: Lego, Mindstorms, robotika, játék, tanulás, programozás

KENDERESSY TIBOR

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

kenderessy.tibor@avkf.hu

***Ha a gyermekek fészke messzebb került, mint Gondolnád,
avagy kommunikáció az unokákkal 21. századi nagyszülőként***

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola Apor Akadémia néven indított programsorozatot a 2018/2019-es tanév első félévében. A programok két helyszínen, Vácra és a Budapesti Campuson is megtartásra kerültek, kedden, illetve csütörtökön. A hetente azonos időpontra szervezett előadások egyike az idősebb korosztályt szólította meg egy tájékoztató, figyelemfelkeltő bevezetővel. A témát a mai családok jelentős hányadára jellemző generációk és esetenként családtagok közötti távolság áthidalásának lehetőségei adták, mely mindkét oldalról közvetlenül is érint. Egyrészt testvérem az Amerika Egyesült Államokban él férjével és két gyermekével, így szüleim velük történő kapcsolattartási lehetőségei évek óta fontos kérdés. Másrészt kislányom keresztapja jelenleg Hollandiában dolgozik. Az egy óra alatt szóba került a mindennapjainkba beszivárgó digitális világgal kapcsolatos alapvető fogalmak, biztonsági tudnivalók, és a címet is megadó kommunikációs lehetőségek sora.

Az előadásomban röviden bemutatom az elhangzottakat, illetve kitérek az előadások, illetve a programsorozat tapasztalataira is.

Kulcsszavak: Apor Akadémia, kommunikáció, digitális kommunikáció, email, Skype, távolság, 21. század

DIGITÁLIS TARTALOM MEGJELENÉSE A MŰVÉSZETI OKTATÁSBAN

SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI

DEÁKNÉ KECSKÉS MÓNIKA

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác –

Széchenyi István Egyetem Művészeti Kar/Apáczai Csere János Kar, Győr

monimail11@gmail.com

Digitális világ a zenetanár szemével – képességfejlesztés az IKT eszközeivel

Zenetanárként egy évtizeddel ezelőtt még elképzelhetetlennek tartottam, hogy IKT eszközöket használjak hangszeres, szolfézs-, vagy iskolai ének-órákon. Úgy gondoltam a mozgás, a közvetlen tapasztalat, az aktív játék semmivel sem helyettesíthető. Különösen igaz ez az alsó tagozatos oktatásban. A gyerekek napjainkban túl hamar kerülnek mozgásszegény környezetbe. A virtuális világ egyre korábban férkőzik be gyermekeink életébe. Az egyre többek által, egyre fiatalabb korban elérhetővé váló okostelefonok, tabletek által nyújtott, folyamatos, intenzív flow-élmény túl hamar váltja fel a világ közvetlen megtapasztalásának lehetőségét, a mozgás, a szaglás, az ízlelés, a tapintás, a látás, és a hallás által megélt életre szóló kincseket. A zene bármilyen nemű művelése nem cél, hanem egy eszköz világunk megismerésére. Olyan, csak érzelmeinkkel leírható régiókba is elvezet, amely semmilyen más eszközzel nem érhető el. Ezért idegenkedtem tehát mindentől, amely akkor ismereteim szerint nem számított a tapasztalás természetes útjának. A gyakorlatban azonban rá kellett jönnöm, hogy mértékkel, átgondoltan használva az IKT-eszközök komoly segítséget nyújthatnak a pedagógiai folyamatban, és komoly motívumként szolgálhatnak a gyerekek számára. Jelen tanulmányommal a felhasználói oldalról közelítve, a teljesség igénye nélkül szeretnék bemutatni egy csokorra valót a zenepedagógiai gyakorlatban jól alkalmazható szoftverek közül.

Kulcsszavak: IKT, applikáció, zenei képességfejlesztő programok

PÁLVÖLGYI VIKTOR

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác
palvolgyi.viktor94@gmail.com

***A média hatásának összehasonlító elemzése állami- és egyházi iskolákban
tanuló 6-12 éves gyermekek vizuális kommunikációjára***

Előadásom témája – amely szakdolgozatom témája – már hosszú ideje foglalkoztatott. Érdekelt, hogy a 6-12 éves gyermekek média használati szokásai hogyan befolyásolják a különböző területeken való információcseréiket. Főiskolai tanulmányaim közben, valamint a vizuális nevelés műveltségi terület elsajátítása alatt kezdett el foglalkoztatni, hogy vajon, ha annak idején szüleim csak a média használatom terén másképp állnak hozzá nevelésemhez, úgy az milyen más vizuális kommunikációt eredményezhetett volna. Általános iskolás éveim alatt még gyermekként éreztem, hogy egy állami és egy egyházi iskola miben tér el egymástól, milyen értékrendet képviselnek, s az ott tanuló gyermekek viselkedése, hétköznapijaik miben mások. Hipotézisem szerint az egyházi iskolák tanulói között arányaikban egyértelműen több olyan diák van, akiknek rendezett a családi háttere, minőségibb az értékrendjük, valamint a szülők/nevelők jobban odafigyelnek gyermekük szellemi és lelki fejlődésére. Mindez kihatással van a gyermekek további életére, életszemléletére, kapcsolataik kialakítására, párválasztásukra és saját családjuk életének kialakítására. Előadásomban röviden ismertetem kutatásaimat és eredményét.

Kulcsfogalmak: világi- és egyházi érték, értékrendek, kreativitás, médiahatások gyermekekre, fogyasztói társadalom, értékrendi megoldások

PÁZMÁNY ÁGNES

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

pazmany.agnes@avkf.hu

A világ id. Peter Brueghel és Bruce van Petter szemével

A művészet funkciója sokrétű. Kommunikativitása révén a művész nemcsak magának, de a társadalomnak, a közösségnek is alkot: egy műalkotás többek között a művész belső szubjektív világának, de az adott kornak is kifejezője.

id. Peter Brueghel „Gyermekjátékok” című festményét és annak parafrázisát Bruce van Petter művét majdnem ötszáz év választja el. id. Peter Brueghel a Gutenberg-galaxis kezdetén alkotott. Bruce van Petter a mai digitális világban élő kortárs művész, de mindkettőjük műve az adott kor üzenetét is közvetíti számunkra. Az előadás az üzenet megfejtésére törekszik.

Kulcsszavak: művészet funkciója, szubjektív világ, id.Peter Brueghel, parafrázis, Bruce van Petter, Gutenberg-galaxis, digitális világ

ÉLMÉNYKÖZPONTÚSÁG ÉS DIGITÁLIS VILÁG AZ ÓVODÁBAN

SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI

KARÁCSONY-MOLNÁR ERIKA

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

karacsony.erika@avkf.hu

Digitális világ – néphagyomány

A hagyományos faluközösségekben bőségesen volt alkalom a gyermekkor legfontosabb tevékenységére, a játékra. A néphagyomány, népi játékok belenevelődéssel történő elsajátítása segítette elő a gyermek személyiségfejlődését, az érzelmi kapcsolatok kialakítását a természeti és a társadalmi környezetével. A korához igazodó mondókák, játékok, szokások, néphagyományok feladata a szórakoztatás, oktatás, tanulás, nevelés volt. Hogyan történt mindez? Melyek a néphagyomány által közvetített értékek?

A 21. században, különösen az utóbbi évtizedekben veszélybe került nemcsak a magyar, hanem a világ kulturális öröksége is. Az UNESCO Közgyűlése 1989-ben a hagyományos kultúra és folklór védelmére nemzetközi ajánlást tett. Az elmúlt évtizedekben új veszélyek fenyegetik a felnövekvő nemzedékeket, pl. globalizáció, digitális világ veszélyei.

A mai értelmében használt „információs társadalom” szószerkezet az 1960-as években, Japánban bukkan fel először. A napjainkban felnövő generáció számára már elképzelhetetlen lenne az élet mobiltelefon és internet nélkül. Szinte nincs olyan felnőtt, akinek ne lenne legalább egy-két digitális eszköze. A dominóhatás akkor indult el, amikor az a nemzedék, amelyik már ebbe a világba "nevelődött bele" családot alapított. Akarva-akaratlanul is egyre lejjebb tolódik a "korhatár", a gyerekek egyre fiatalabban csöppennek bele a digitális világba. Vajon mennyire válik ez előnyükre és mennyire okoz károkat? Lehetséges-e, és ha igen, hogyan szabályozzák a szülők: mit, mennyit, és mikor használhatják a gyermekek ezeket az eszközöket? Játék vagy veszély az eszközök használata? Lehet-e biztonságosan ellenőrizni mindezt? Mik lehetnek a kontroll nélküli eszközhasználat veszélyei? Lehet-e, és ha igen, miként lehet mindezen tudatosan segíteni? Ezekre a kérdésekre keresem a választ előadásomban.

Kulcsszavak: néphagyomány, népi játék, információs társadalom, belenevelődés, veszélyek, biztonság, kontroll

ZÓKA KATALIN

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác
zoka.katalin@avkf.hu

A világ befogadásának változásai az óvodáskorúak életében

A világ befogadásának, megértésének két alapvető formája kisgyermekkorban a játék és a vers-mese. A hagyományos formák mellett egyre nagyobb teret szorítanak maguknak a digitális eszközök a gyerekek életében is. Szülőként és pedagógusként is számolni kell ezzel, mert a technikai eszközök alkalmazása önmagában se nem káros, se nem hasznos. A tiltakozás értelmetlen, a pedagógiának reagálnia kell a helyzetre, a pedagógusszerep továbbárnyalódik, a facilitátori szerep erősödik. Az ambivalens megközelítésben is tisztában kell lennie a pedagógusnak azzal, hogyan befolyásolja a digitalizáció a gyermeki fejlődést, érést. Az előadás célja felvetni a lehetséges dilemmákat, mérlegelni a megoldási módokat. Ki tud facilitálni, tanulásra ösztönözni? Hogyan változik a digitalizált világban a tanulás? Milyen hatással van a pedagógiai helyzetre az, hogy a gyerek otthonosabban mozog a közegben, mint a pedagógus. Hogyan alakítja át a kultúraváltás az alapvető ismeretszerzési formákat, bővíti ki a kultúrához való hozzáférés technikáit, rendezi át a műveltség megszerzésének módjait? Milyen fejlődést segítő IKT-eszközöket, fejlesztő programokat találhatunk az óvodások számára? Milyen veszélyek rejtőznek a digitális eszközök alkalmazásában a korai életévekben? A válaszokhoz vezető utat próbálom az előadás és a tanulmány keretein belül megtalálni.

Kulcsszavak: a világ befogadása, kultúraváltás, digitális forradalom, digitális honfoglalás, DQ

DÓCZY BORBÁLA

ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Budapest
doczyborbala@hotmail.com

Hogyan jelenik meg az élmény fogalma az Óvodai nevelés országos alapprogramjában?

A vizsgálat célja, hogy feltárja és elemezze a hazai óvodai nevelés alapidokumentumában, az Óvodai nevelés országos alapprogramjában olvasható fogalmak közül az élmény fogalmának megjelenését. A kvalitatív kutatás a dokumentum- és tartalomelemzés módszerével tárta fel az élmény megjelenésének mennyiségi és minőségi jellemzőit. A témához kapcsolódó szakirodalom feldolgozása arra irányította a figyelmet, hogy a koragyermekkorai nevelés során kiemelt szerepe van az élményeknek. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja biztosítja a gyermekek és családjaik számára, hogy különböző nevelési területekhez kapcsolódó élményekhez jussanak. Emellett hangsúlyos szerepet kap az is, hogy a pedagógusok a nevelés és gondozás során a gyermekek előzetes élményeit figyelembe véve és arra építve tervezzék meg az óvodai nevelés tartalmát. A vizsgálat az eredmények értelmezése és bemutatása során kitér az óvodai nevelés mindennapjaiban alkalmazható jó gyakorlatokra is. A minőségi óvodai ellátás abban is megnyilvánul, hogy egy-egy intézmény minden gyermek számára biztosítja az élményekhez való hozzáférést.

Kulcsszavak: élmény, Óvodai nevelés országos alapprogramja, kora gyermekkorai nevelés, jó gyakorlat

HORVÁTH ZOLTÁNNÉ – KOMÁROMINŐ ZAVECZ KATALIN

Terézvárosi Önkormányzat Játékvár Óvodája, Budapest
vezeto@jatekvarovoda.hu

IKT eszközök a Játékvár Óvoda élményeinek szolgálatában

Az óvodánk a ránk bízott gyerekeket mindig a család kontextusában értelmezi: a gyerek a családé, a nevelés, a felelősség közös. Az élmények megosztása, a családok bevonása a pedagógiánk egyik alappillére.

A gyermeki érdeklődésnek, érésnek megfelelő élmények kínálatában igyekszünk a legnagyobb mértékben kihasználni az óvoda elhelyezkedésének adottságait. Az óvadás gyerekeink családjainak szociokulturális háttere következményeként a multikulturális nevelés sokszínűsége, nyitottsága, toleranciája összhangban van a gyermeki aktivitást ösztönző, Freinet-technikákra épülő projektpedagógiai módszereinkkel. Pedagógusképző főiskola gyakorlóintézményeként a hallgatókat mindig bevonjuk a komplex projektek teljes folyamatába, az előkészítéstől, a kidolgozáson, a megvalósításon át az értékelésig. A projektek lehetőséget kínálnak a sokszínű élményeket, megközelítési módszereket, többcsatornás feldolgozási formákat használó pedagógiai gyakorlatra, amelyekbe természetesen simulnak bele a XXI. század digitális eszközei. Az IKT eszközök használata nem öncélú, hanem az élmények bővítése, a gyermeki megismerési folyamatok hatékony kitágítása érdekében alkalmazzuk.

Kulcsszavak: élménymegosztás; családok bevonása; multikulturális nevelés; projektpedagógiai módszerek; gyermeki aktivitás ösztönzése, a gyermeki megismerési folyamatok támogatása a XXI. századi eszközök hatékony használata

ÉLMÉNYEK ÉS PEDAGÓGIA A 21. SZÁZAD ÓVODÁJÁBAN

SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI

GASPARICSNÉ KOVÁCS ERZSÉBET

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

gasparicsne.ersebet@avkf.hu

A gyermekversek zeneisége

A vers akkor elevenedik meg, ha megszólaltatjuk, így válik hallhatóvá lüktetése, szavainak, mondatainak hangzása, s még képi világa, jelentése is közelebb kerül hozzánk. A jó gyerekvers kritériumai között a kutatók mindegyike első helyen nevezi meg a formai jegyek dominanciáját, az erőteljes zenei megformálást. A kisgyermek vers iránti fogékonysága a hangzó szöveg ritmusának mozgásos és érzelmi átélésén alapul – a vers hallgatása és mondása örömteli, felszabadult élményt jelent számára. Első irodalmi élményei a mondókák, innen vezet az út a gyermekköltészet gazdag formavilágához.

Tanulmányomban azt vizsgálom, hogy az első zenei, nyelvzenei élmények hogyan alapozzák meg a műköltészet alkotásainak befogadását, milyen kapcsolat van a mondókák és a gyerekversek között. Megállapításaimat klasszikus és kortárs magyar gyerekversekkel illusztrálva áttekintem a zeneiség összetevőit, a hangok, a szavak, a mondatok szintjén létrejövő ismétlődések típusait, a verselési módokat, valamint a rímhasználat jellegzetességeit.

Kulcsszavak: a gyermekversek zeneisége, ritmus, verselés, ismétlődés, rímhasználat

GASPARICS GYULA

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác
gasparics.gyula@avkf.hu

A nyelv mint hatásteremtő eszköz a kortárs magyar gyermeklírában

A tanulmány a *Friss tinta* antológiában megjelent gyermekversek nyelvi sajátosságait, a bennük fellelhető nyelvi humort, formai bravúrokat, egyéni képalkotásokat mutatja be. Kitér a versek akusztikai sajátosságaira, a hangutánzó és hangulatfestő szavak használatára. Rávilágít a gyermeknyelv és a költői nyelvhasználat kapcsolódási pontjaira, példákkal illusztrálja a metaforáknak, a szóhatár-eltolódásoknak, a sajátos szóalkotásoknak, a homonimitásnak, mint hatásteremtő eszközöknek a megjelenését a versekben.

Kulcsszavak: nyelvi sajátosságok, képiség, nyelvi humor, akusztikai élmény, hatásteremtő nyelvi eszközök

BARTHA ENIKŐ – KOVÁCS NOÉMI

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

bartha.eniko@avkf.hu, kovacs.noemi@avkf.hu

A digitális eszközök használata a mozgásos tevékenységekben – élménypedagógia a mozgásban

Ki ne szeretné a mai kor okos eszközeivel érdekesebbé, változatosabbá és élményszerűvé tenni, a gyermekek számára tartott foglalkozásait?

A „21. század gyermekeinek” a digitális információ feldolgozása sokkal természetesebb, így az IKT eszközök „okos” használata igen csak motiváló lehet az oktatás különböző területein. Ezek a korszerű szemléltetőeszközök az érdeklődés felkeltésében nagyobb szerepet játszanak és használatuk több olyan napjainkban igen fontos készség kialakulását szolgálják, melyek a jövőben felértékelődnek. Az innováció beépül a most cseperedő nemzedék mindennapi életébe, így a mobileszközökkel segített tanulás élményszerűbbé teheti a pedagógusok gyermekekkel kapcsolatos mindennapi munkáját.

Célunk bemutatni az IKT eszközök lehetséges felhasználási módjait a mozgásos tevékenységek során, illetve ötleteket adni a mozgásos nevelés élményszerűvé tételére. Ezekkel az eszközökkel, játékokkal új dimenziókat nyithatunk meg, mindamellett, hogy fontos feladatunk marad továbbra is, megtalálni a digitális technológia alkalmazásában és az egészséges életmód területein a helyes egyensúlyt; a testmozgás megszerettetésének különböző módszereivel nyújthassunk számos örömteli pillanatot és élményt a kisgyermekek számára.

Kulcsszavak: digitális eszközök, mozgás, kreativitás, kulcskompetenciák

BAKSA BRIGITTA

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác
baksa.brigitta@avkf.hu

Élménypedagógia az óvodában

Az Óvodai Nevelés Alapprogramja a nevelés feladatai között fogalmazza meg, hogy az óvodának segítenie kell a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és teret kell engednie önkifejező törekvéseinek. A néphagyományok jelenléte az óvodában hatékonyan segíti a gyermekek harmonikus fejlődését, és egyben keretet, „élményteret” biztosít a nevelési feladatok komplex módon történő megvalósítására.

A Kormányrendeletben megfogalmazott tevékenységi formák közül a külső világ tevékeny megismerése során jelennek meg a helyi hagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élménye, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékei.

A Gombai Gólyafészek Óvoda néphagyomány éltető programjában minden tevékenységet megjelenítő, a hagyományos életet felelevenítő játékok biztosítják az önálló tapasztalatszerzés természetes folyamatát, a belenevelődés, mint tanulási folyamat megvalósítását. A gyerekek nem szerepelnek, hanem az óvodapedagógusokkal együtt élik át a hagyományok teljes világát, amiben természetes módon, egységben van jelen a játék, a vers, a mese, az ének, a mozgás, a tánc, a kézi munka, a munkatevékenységek életkorhoz igazodó feladatai. Ebbe a tiszta értékrendű világba észrevétlenül, játékos módon nevelődnek bele a gyermekek az óvodapedagógus támogatásával, aki biztosítja számukra a néphagyományok önkéntelen felfedezését, személyes megtapasztalását. Ezt figyelhetjük meg az óvodai programban megvalósuló fonó hagyományait felelevenítő tevékenységek során, amelyek jó példái az élménypedagógia eredményes alkalmazásának.

Kulcsszavak: tudásátadás, belenevelődés, néphagyományok, komplex ismeretszerzés, sokoldalú fejlesztés

THE USE OF VISUALS IN EDUCATION IN THE DIGITAL AGE

SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI

SINKA ANNAMÁRIA

Eszterházy Károly Egyetem, Jászberényi Campus

sinka.annamaria@uni-eszterhazy.hu

How can we make our words visible? Visuality and ICT devices in literature classes

The present workshop will illustrate how visual arts and artistic creation can be successfully integrated with different ICT devices (such as word clouds, mind mapping, QR code hunting, digital storytelling and online quiz, students' videos) and support all the required skills and content area knowledge in Hungarian or in English literature classes.

I will focus on the educational uses and integration of the technology which can support students' awareness and motivation to use personally owned devices (BYOD) for gaining deeper understanding of the given curriculum. The presented examples can improve the late Y and early Z generations' linguistic and cultural competencies and social network.

By placing artistic creation and joyful learning within the context of literature courses, the future teacher students have the opportunity to express their ideas visually as well as by speaking and writing. They will develop originality, creativity, visual awareness, comprehension and communication skills. Students learn to interpret the artwork and words of others and to voice their own ideas through discussions, reading, writing and art appreciation and creation.

This workshop illustrates how technology can improve the required skills, actionable learning strategies, emotional intelligence, problem solving (critical thinking). The participants can explore the power of visualization by using different ICT devices and share the joy of collaboration.

Key words: visualization, narrative techniques, BYOD, ICT devices

Hogyan tehetjük láthatóvá a kimondott szavakat? Vizualitás az IKT eszközök irodalmi felhasználásában

Az előadás azt mutatja be, hogy az irodalmi műfajokban működő hatásmechanizmusokat, – legyen szó magyar vagy angol nyelvű képzésről – hogyan támogathatják az IKT technológiával kombinálható kreatív tevékenységek (szófelhő, gondolattérkép, QR-kód vadászat, digitális történetmesélés, online kvíz, saját videó). Az előadás olyan oktatási lehetőségekre fókuszál, amelyek fejleszthetik a hallgatók saját IKT eszközeinek tanulási folyamatokat elősegítő tudatos használatát (BYOD). A bemutatott jógyakorlat példái sikeresen mozdíthatják elő a felsőoktatás padjaiban ülő kései Y és korai Z generáció nyelvi, kulturális és szociális kompetenciaterületeinek fejlesztését. Az örömszerző és kreatív tevékenységekre fókuszáló tanulás mellett a szövegértési, szövegalkotási készségek hatékony kibontakoztatásával elősegíthetik az egyéni hang formálódását, valamint részt vehetnek az erkölcsi, esztétikai, történeti és kritikai gondolkodás kialakulásában, illetve a személyiség- és attitűd formálásában, fejlesztésében.

A bemutatásra kerülő tevékenységek kapcsolódnak még az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező készség kompetenciaterületéhez is, s ezzel párhuzamosan bemutatják az aktív, tevékenykedtető, cselekvő és egyben örömszerző tanulás módszereinek és az IKT eszközök együttes alkalmazását.

Kulcsszavak: vizualitás, narratív tevékenységek, IKT eszközök, BYOD

PIVÓK ATTILA

Újlaki Általános Iskola, Budapest – Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác
pivok.attila@avkf.hu

What came earlier in the digital era, the tool or the method?

Is a debate 30 years ago still current? The Clark-Kozma debate began with the emergence of computers, where one party (Clark) argued that the media and the computer had no effect on learning, had no effect on education, simply convey information. The most important is the teaching method. The other party (Kozma) argued that the symbolic systems and processing options of the different media add to the learning and the learner has a completely unique experience. Up to now, there is no convincing evidence that one medium is more effective than the other. This is a little true for Clark, according to which media choice has no effect on educational results. But since then, technology has developed so much. Computer, Internet, smartphones, social networking sites are widespread. And which side do they strengthen? Do these new technologies, tools and applications reinforce or refute Clark's former opinion? What do teachers think today? Should there be a method for new tools or is it enough to be available to the learner? I'm trying to give answers to these questions in my presentation.

Key words: digital tools, info-communication technology, media, teaching method

Mi volt korábban a digitális korban: az eszköz vagy a módszer?

Egy 30 évvel ezelőtti vita vajon még mindig aktuális? A Clark-Kozma vita a számítógépek megjelenésével kezdődött, ahol az egyik fél (Clark) azzal érvelt, hogy a média, illetve a számítógép semmilyen hatást nem fejt ki a tanulásra, nincs hatással az oktatásra, egyszerűen csak közvetítik az információt. A legfontosabb a tanítási módszer. A másik fél (Kozma) azzal érvelt, hogy a különböző médiumok szimbólumrendszerei és feldolgozási lehetőségei hozzáadnak a tanuláshoz és egy teljesen egyedi tapasztalathoz jut a tanuló. A mai napig nincs meggyőző bizonyíték, hogy egyik médium hatékonyabb, mint a másik. Ez kicsit Clarknak ad igazat, mely szerint a médiaválasztásnak nincs hatása az oktatási eredményekre. De azóta annyit fejlődött a technológia. Elterjedt a számítógép, az internet, az okostelefonok, a közösségi oldalak. Ezek vajon melyik oldal állítását erősítik? Vajon ezek az új technológiák, eszközök és alkalmazások megerősítik vagy megcáfolják Clark egykori véleményét? Manapság miben hisznek a pedagógusok? Kell-e módszer az új eszközök mellé vagy önmagában elegendő, ha a tanuló számára elérhető? Ezekre a kérdésekre próbálok előadásomban válaszokat adni.

Kulcsszavak: digitális eszközök, info-kommunikációs technológiák, média, tanítási módszer

SZÉKELY ANDREA

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác
szekely.andrea@avkf.hu

Using puppets and animation in the digital world of education in early foreign language teaching

Students of the Apor Vilmos Catholic College can participate in the Winchester Tale Project, which is based on two talent-support courses: the Storytelling Course and the Art and Craft Course.. In the 2017/2018 school year, we worked on the *Cinderella* fairy tale. We used two different animation techniques: puppet play and an animated film. In the first semester, a puppet processing was prepared by the students, and in the second semester, an animated film with a mobile phone.

The Art and Craft course is closely intertwined with the Storytelling course of Ágnes Betlenfalvyné Streitmann, where besides textual processing and analysis of English-language tales, students learn about and apply different storytelling techniques to perform the tales . During the Art course, the playing situations, the sight, puppetry, movement, and the animation help to understand and experience the story.

With talented English-speaking students, we apply two development directions in the two courses. One of the directions is recognizing the versatility of the expression in English: with a jointly prepared show and then with that perform, we want to strengthen linguistic confidence. The other development direction illustrates the possible uses in pedagogical work: to show how to use these new forms in early foreign language development. The students who are playing the different characters, experience the multitude of linguistic forms. And the different animation techniques, help them to know different text uses. For small children the fabulous situations, identification with characters, and the use of recurring elements of fairy tales greatly help to learn early foreign language.

At the conference, I will present the process of making a short animation film a titled *Cinderella*, with the participation of students.

Keywords: animation, early foreign language learning, dramatization of tales, puppetry, English language

A báb és az animáció használata az oktatás digitális világában a korai idegen nyelvi képzésben

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola hallgatói a tehetséggondozó angol meseprojekt keretein belül angol nyelven mesefeldolgozásokat készítenek.

A 2017/2018. tanévben a diákokkal a *Hamupipőke/Cinderella* mesét dolgoztuk fel közösen két különböző animációs technikával: bábjátékkal, illetve animációs filmen. Első félévben a bábos feldolgozás született meg, majd a második félévben mobiltelefonnal animációs filmet készítettek a diákok. A művészeti kurzus szorosan összefonódik Betlenfalvyné Streitmann Ágnes Storytelling Course című kurzusával, ahol az angol nyelvű mesék szövegszerű feldolgozása, elemzése mellett a hallgatók különféle történetmesélési technikákat használnak a történetek előadásához. Majd a művészeti kurzus során a szituációk tiszta eljátszása, a látvány, a bábjáték, a mozgás, az animáció mind segíti a történet megértését, átélését. A tehetséges, angolul már beszélő hallgatókkal két fejlesztési irányt alkalmazunk a kurzusokon. Az egyik irány az angol nyelven való kifejezés sokoldalúságát tapasztaltatja meg a hallgatókkal: a közösen elkészített előadással és az egymás előtti játékkal a nyelvi bátorságot kívánjuk erősíteni. A másik fejlesztési irány a pedagógiai munkában való hasznosítás lehetőségeit mutatja meg: a hallgatókat a kisgyerekek korai idegen nyelvi képzésben való új alkalmazási formák használatával ismerteti meg. A hallgatók a karakterek megformálásával a nyelvi kifejezés sokszínűségét, élővé válását tapasztalják meg. A különböző animációs technikákkal pedig az eltérő szöveghasználattal ismerkednek meg. A kisgyerekek számára a mesés szituációk, a szereplőkkel

való azonosulás, s a mesékre jellemző visszatérő elemek használata a korai idegen nyelv tanítását nagyban segíti. A konferencián a *Cinderella* című rövid animációs film elkészítésének folyamatát mutatom be hallgatók közreműködésével.

Kulcsszavak: animáció, korai idegen nyelv tanulás, mesefeldolgozás, bábjáték, angol nyelv

WERNER STIJNEN

Thomas More University, Belgium
werner.stijnen@thomasmore.be

Stories and Mirror Images EFL reading

In **EFL classes** teachers often live and teach by the Machiavellian maxim of ‘Whatever makes our learners use the target language is a justified means.’ In this presentation we would like to explore how the traditional marriage between the visual and the **literary** can be continued into the 21st century classroom and can help our learners engage in rewarding and more effective intensive and extensive reading activities.

Having readers respond to a text in language first often seems to create negative backwash for future reading experiences; taken to its extreme: ‘If my ‘joy’ in reading always has to take the form and shape of a 4-page book report, better be careful what I wish for next time.’ As this is often already a feature in L1-situations, this may certainly apply to EFL-settings and to reluctant readers.

The **visual response** has often been the sugary coating that has lowered the threshold for language responses to reading experiences. Don’t we all like to picture what the main character looks like and want to compare this with how others see him or her? In our new digital multiverse we could explore how we have come from collage and arts and crafts, via AR to VR. We would argue that **6DoF** is not necessarily more effective or even more appealing than the ‘**analogue**’ type reaction, but that they can all have an expressive and motivating effect on the reader. The visual response can then function as an intermediary to a more willing and more successful language response in the EFL environment. It can help our learners **talk back** to stories.

Keywords: EFL classes, literary texts, visual response, analogue to 6DoF, talk back

Történetek és tükörképek a nyelvtanulók olvasásában

Az idegen nyelvet tanuló osztályokban a tanárok gyakran élnek és tanítanak a „Mit csinál? alapelvre építve a 21. századi osztályteremben, és ez segíthet a tanulóknak, hogy többet tudjanak. Az olvasók reagálnak a negatív eredményekre, akár szélsőségesen úgy, hogy: „Az ’örömolvasás’ nem működik az idegennyelv-tanulásban és a vonakodó olvasókkal.

A vizuális válasz gyakran ugyanaz. Szereted ezt a képet, mit gondolsz? Új digitális multiverzumban fel tudjuk fedezni a kollázst, a művészetet és a kézművességet a kiterjesztett valóságon (AR) és a virtuális valóságon (VR) keresztül. Azzal érvelünk, hogy a 6DoF nem több, mint egy analóg típusú reakció. A problémára adott válasz egy aktívabb és hatékonyabb válasz a nyelvtanulási környezetben. Segíthet a tanulóknak, hogy beszéljenek a történetekről.

Kulcsszavak: EFL osztályok, irodalmi szövegek, vizuális válasz, analóg a 6DoF-hez, beszélgetés

PATRICK DEJARNAC

Haute Ecole Libre Mosane (HELMo), Belgium

p.dejarnac@helmo.be

BB, X, Y, Z, A : bridging the communication (and teaching) gap?!

Y, Z and Alpha... Those young generations (kids, teenagers and young adults between 10 and 35 years old) use massively new communication tools : smartphones, social networks, blogs, wikis, webtv, elearning, instant messaging... Those technological habits are drastically changing their social behavior.

Should the world of education adapt its pedagogical practices to meet the expectations of these digitized young people?

Do we, as teachers, have to change our learning methods: leave chalkboards, papers and pencils aside and combine them with the use of smartphones, digital tablets, Facebook and Twitter for better teaching results?

The changes of our communication behaviors generated by our massive use of new digital media are very interesting to analyze.

Have we really become multitasked human beings following our constant and simultaneous use of several digital tools? We study a course by watching TV, listening to music, reading a stream of digital information via instant messaging and RSS feeds?

In our hyperconnected universe, are we still able to be attentive, to remain focused and to go deep into our reflections at the time of buzz and of uninterrupted flow of information which goes faster and faster?

And what of our relationship to the world and to others? For many, the difference between real and virtual no longer exists. Taking a class in a classroom with a real teacher is, for many young people, absolutely identical to taking this course via online videos while staying quietly at home.

Does this mean that the school we have known for decades will disappear? That education will become digitalized? That the teacher will become an avatar?

And what about the social divide and the digital divide between those who have the tools and the connections and those who do not. Even worse: how to understand the growing difference between those who critically master these tools and new media and those who blindly believe everything that these new information channels vehicles as false information. The breaking of fakes news that we have known for a few years now is the best example.

The world is changing and the young people who populate this world are changing too. This has always been the case for hundreds of years. But with the technological revolution, the habits of these young people have entered a phase of change that is even faster and exponential!

Today, taking a little time to think about the characteristics and expectations of these young people is a wonderful opportunity to question ourselves about our function and our practices as a teacher / trainer today. The goal is to become "better non-violent communicators" tomorrow ...!

Keywords: changing, adapting, communication, technological revolution

BB, X, Y, Z, A : A kommunikációs (és oktatási) szakadék áthidalása(?!)

Y, Z és Alfa ... A 10-35 év közötti gyerekek és fiatalok generációja alapvetően új módon kommunikál. Az okostelefon, szociális média, blog, web tv, wiki, e-learning, azonnali üzenetküldés drasztikusan megváltoztatja a társadalmi viselkedést is. Vajon az iskola a digitális ifjúság elvárásaihoz igazítsa pedagógiai gyakorlatát? Kombinálja a hagyományos eszközöket, módszereket az okostelefon-, tablet-, Facebook- stb. használatával?

A több digitális eszköz folyamatos, párhuzamos használata nyomán valóban olyan emberekké váltunk, akik képesek egyszerre több feladatot végrehajtani? Tanulás közben TV-t nézünk, zenét hallgatunk és RSS hírfolyamon olvassuk a felénk áramló digitális információt... Internet-univerzumunkban képesek vagyunk-e figyelmesek, összeszedettek maradni, elmélyülni egy-egy gondolatmenetben a folyamatos csengés-bongás, és az egyre gyorsuló ütemű, szakadatlan információ áramlás közepette? És hogy állunk a világhoz és a többi emberhez? Sokak számára már nincs különbség a valóságos és a virtuális világ között, az osztálytermi vagy egy otthonról követhető online óra között. Eltűnik a hagyományos iskola? Az oktatás digitális lesz, a tanár pedig egy avatar? Az eszközökkel és kapcsolattal rendelkezők és nem rendelkezők közötti digitális és társadalmi és szakadék szélesedik. Még problematikusabb az eszközöket kritikusan alkalmazók illetve a kritikátlanul használók, az álhírekre fogékonyak között növekvő különbözőség.

Az utánunk következő generációk egyre gyorsabban változnak. E gyorsuló változások között mi a szerepe, eszköztára a mai pedagógusnak? Hogyan éri el, hogy a holnap jobb, « erőszakmentes kommunikátorává » váljon?

Kulcsszavak: változás, alkalmazkodás, kommunikáció, technikai forradalom

**VOM KONSUMENTEN ZUM PRODUZENTEN:
VIEL MEHR, ALS SMARTPHONES FÜR KINDER SZEKCIÓ ABSZTRAKTJAI**

SÁRKÁNY ZSÓFIA

AKG, Budapest

sarkany.zsofia@5stars.hu

Verbraucher statt Konsumenten

Die Welt bewegt sich, Generationen wechseln sich in den Schulbänken, es ist gar nicht einfach, Schritt damit zu halten. In den Klassen befinden sich Jahr für Jahr mehrere Schüler mit verschiedenen Problemen (Autism, ADD. usw.) und stellen Herausforderungen dem Lehrer entgegen. Die Fachleute sprechen über Personengemessenen Unterricht. Das hätte schon vor Jahren eingeführt werden können, und in der Zeit der Digitalien gibt es überhaupt keine Auswege mehr. Methoden und Mittel stehen zur Verfügung.

Im ersten Teil meiner Vorlesung spreche ich über das Lernen als Weg des Information-Behaltens, und wie dieser Prozess mit digitalen Medien im Klassenzimmer unterstützt werden kann. Die multiple Intelligenzen von Gardner, die Intelligenztypen und die digitalen Medien nehme ich auch unter die Lupe.

Im zweiten, praktischen Teil, können Sie selber erfahren, wie die digitalen Medien unser Lernen (Gedächtnis) in der Verarbeitungs- Übungs- und Kontrollphase des Unterrichts unterstützen können.

Schlüsselwörter: eigener Weg, personalisierter Unterricht, Lernen, Gardner- multiple Intelligenz, Eigenerlebnis, praxisnah

Fogyasztóból felhasználó

A világ állandó mozgásban van, a generációk váltják egymást az iskolában, nem könnyű ezzel lépést tartani. A figyelemzavarosnak (beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarokkal küzdő) bélyegzett tanulók nagyarányban jelennek meg az osztályteremben, és papírral vagy papír nélkül folyamatosan új kihívások elé állítják a pedagógust. A témával foglalkozó nyitott gondolkodású szakemberek tudják, hogy a kulcs a személyre szabott tanítás. Ez megoldható lett volna már évszázaddal ezelőtt is, de most a digitális korszakban mind a módszerek, mind az eszközök, mind a szellemi közeg meglenne a gyakorlatba ültetéshez.

Előadásom elméleti részében számba veszem a tanulás, mint információ-megtartás lehetőségeit, megvizsgálom, hogy az egyes IKT eszközök milyen mértékben tudják a tanulás hatékonyságát befolyásolni osztálytermi környezetben. Foglalkozom az egyéni út kérdésével a Gardner féle többszörös intelligencia elmélet alapján, különös tekintettel az IKT eszközök és az egyes intelligencia típusok összefüggéseire.

A második részben a résztvevők kipróbálhatják magukat saját élményként egy adott tananyag különböző digitális és hagyományos módszerekkel történő állomásmunkaszerű feldolgozásában, gyakorlásában és ellenőrzésében.

Kulcsszavak: személyre szabott oktatás/tanítás, tanulás, mint információ megtartás, egyéni út, saját élmény

BÜKI ÉVA – PRUZSINSKY RÉKA

Szivárvány Óvoda Regenbogen Kindergarten, Sopron
cincer22@t-online.hu

Integration der digitalen Welt in die Erlebnispädagogik im Mehrsprachigen Regenbogen Kindergarten-Sopron

Wenn Sie gelebte mehrsprachige Methodik im Verbund mit der digitalen Erziehung im Kindergarten erleben wollen, besuchen Sie unsere Sektion.

Sie werden einen kurzen Film von 9 Minuten über die Umsetzung unserer dreisprachigen Methode sehen, und die Möglichkeit haben, das in den deutschsprachigen Ländern West-Europas angewendeten „Schlaumäuse Programm“ kennenzulernen und auszuprobieren.

Unsere Zielsetzung: sprachliche/kulturelle Vernetzungen mit den Nachbarländern initiieren.

Schlüsselwörter: fremdsprachen im Kindergarten einführen, frühe Mehrsprachigkeit, erlebnispädagogik, digitale Kompetenz, europäische Vernetzung

A digitális világ élménypedagógiai megközelítése a soproni Többsnyelvű Szivárvány Óvodában

Látogasson el a szekciónkba, ahol megismerheti a digitális világ integrációját élménypedagógiai megközelítéssel.

Egy 9 perces film megtekintésével megismerheti háromnyelvű módszertanunkat, továbbá lehetősége nyílik az Európában német nyelven beszélő országok által használt „Schlaumäuse Programm” megismerésére és kipróbálására.

Célunk: a szomszédos országokkal nyelvi/kulturális hálózatot létesíteni.

Kulcsszavak: idegen nyelv bevezetése az óvodában, korai többsnyelvűség, élménypedagógia, digitális kompetencia, európai kapcsolatok

SZÜCS-WINKLER HEDVIG ANNA

Zippel-Zappel Német Nemzetiségi Óvoda, Budaörs
hedi@szucs-winkler.hu

Frühe Sprachentwicklung mit digitalen Geräten – Fallbeispiel aus der Sicht einer Mutter

In meinem Vortrag möchte ich die digitalen Werkzeuge und Plattformen vorstellen, mit denen Eltern die deutsche Sprachentwicklung von ihren Kindern vor und während des Kindergartens unterstützen können. Für die meisten Kinder, die den Ungarndeutschen Kindergarten besuchen, gibt es außerhalb der Einrichtung keinen Kontakt mit der deutschen Sprache. Aus pädagogischer Sicht möchte ich untersuchen, wie deutsche Zeichentrickfilme anzuschauen und Lieder zu hören geeignet sind, die Sprachkenntnisse zu entwickeln. Nach meinen Beobachtungen können die digitalen Geräte, die jetzt für fast alle verfügbar sind, dazu genutzt werden, die deutschsprachige Kommunikation aufzubauen und zu entwickeln.

Die digitalen Inhalte, die ich hier empfehle, habe ich durch meine 3-jährige Tochter Viola kennengelernt, wir spielen sie auch oft zu Hause ab, sie fördern ihre Sprachentwicklung und sie hat Spaß dabei. Da ich Schritt für Schritt die Entwicklung meiner Tochter verfolgt hatte, konnte ich sehen, mit welchen Vor- und Nachteilen es einhergeht, wenn ein Kind regelmäßig deutschsprachige Märchen sieht und Lieder hört. In meinem Vortrag möchte ich in einer Fallstudie die Ergebnisse der Verwendung digitaler Geräte in der frühen Sprachentwicklung vorstellen und beraten, wo solche Inhalte von interessierten Lehrern und Eltern gefunden werden können.

Schlüsselwörter: digitale Inhalte, frühe Sprachentwicklung, Fallstudie

Korai nyelvi fejlesztés digitális eszközökkel – Esettanulmány egy anya szemszögéből

Előadásomban szeretném bemutatni azokat a digitális eszközöket és platformokat, melyek segítségével a szülők gyermekük német nyelvi fejlődését támogathatják az óvodáskor előtt és alatt. A nemzetiségi óvodába járó gyerekek nagy részét nem érik német nyelvi hatások az intézmény falain kívül. Pedagógiai szempontból kívánom megvizsgálni, hogy mennyire alkalmas a nyelvi kompetenciák fejlesztésére, ha a gyerekek német nyelvű rajzfilmeket néznek, dalokat hallgatnak. Megfigyeléseim szerint ugyanis a német nyelvi kommunikáció megalapozására és kiegészítésére egyszerűen használhatók a ma már szinte mindenki számára elérhető digitális eszközök.

Az általam ajánlott digitális tartalmakat saját kislányom, a 3 éves Viola nevelése során ismertem meg, és az ő nyelvi fejlesztésére és örömeire gyakran használjuk otthon. Lányom fejlődését lépésről lépésre nyomon követve figyelhettem, milyen előnyökkel és hátrányokkal jár, ha egy gyermek rendszeresen német nyelvű mesefilmeket néz, dalokat hallgat. Előadásomban szeretném tehát egy esettanulmány formájában bemutatni, hogy milyen eredményekkel használhatók a digitális eszközök a korai nyelvi fejlesztésben, illetve hol találunk ilyen tartalmakat az érdeklődő pedagógusok és szülők.

Kulcsszavak: digitális eszközök, korai nyelvi fejlesztés, esettanulmány

ISTVÁN ÉVA

Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác
istvan.eva@avkf.hu

Endgültige Lösungen gibt es aber nicht! Digitale Medien im Kindergarten und in der Primarschule

Nach Meinung der Pädagogen, ist es schwer, die SchülerInnen zu motivieren. Wie können wir das Interesse der Kinder wecken? Die Frage bedeutet eine Herausforderung für die Pädagogen von heute. Früher mussten wir alle Schliche und Kniffe der Projektarbeit kennen, heute müssen wir mit Apps und anderen digitalen Methoden im Unterricht arbeiten, Online-Übungen zusammenstellen, um unsere Stunden interessanter zu gestalten, indem wir nach den Möglichkeiten der Schülermotivation suchen. Um keine Kinder mit hohem Grade an Unkonzentriertheit zu haben, brauchen wir keine digitale Geräte im KiGa, weil ein Tablet tröstet das Kind nicht, wird ihm die Tränen nicht vom Gesicht wischen und ihm nie den Kopf streicheln. Es wäre nützlich mit Fotoapparaten, Kameras, Tageslichtprojektoren beim Schattentheater, Fotoalben etc. zu arbeiten, weil man damit eine tiefe Faszination auslösen kann.

Um unermüdliche Schüler zu haben, die Herr über Misserfolge werden können, wäre unsere Aufgabe, die Phantasie- und Kreativitätsentwicklung der SchülerInnen positiv zu beeinflussen, positiv ihre Weltbildung, Weltorientierung zu beeinflussen, den Kontakt zur realen Natur bzw. Umwelt zu sichern.

Endgültige Lösungen auf Motivationerwecken gibt es aber nicht! Die ErzieherInnen müssen sich immer an Änderungen anpassen, die Ansprüche der Kinder in Betracht ziehen, die klassischen und neue digitalen Methoden kombinieren.

Ich werde Ihnen einige Beispiele aus Volkskunde, Kinderliteratur, Sachkunde im KiGa und Primarschule mit Hilfe von LearningApps und Kahoot zeigen. Beide bieten uns die Möglichkeit selbst Übungen nach verschiedenen Themen zu schaffen, gut bewährte, ausprobierte Übungen zu speichern. Statt falscher Mediennutzung sollten wir unsere Kinder mit der nützlichen Seite der digitalen Medien vertraut machen.

Schlüsselwörter: Apps, Sachkunde, Kinderliteratur, Volkskunde

Örökérvényű megoldások nincsenek! Elektronikus médiák az óvodában és az általános iskolában

Sokat emlegetjük, hogy a gyerekek egyre nehezebben motiválhatóak. Mivel tudjuk érdeklődésüket felkelteni? – A kérdés komoly kihívás a mai pedagógus számára.

Ha korábban a projektalapú oktatásba kellett beletanulni, ma új feladatszerkesztő alkalmazásokat, appokat kell kipróbálnunk, saját készítésű feladatokat feltölteni, akár blogot írni etc., ahhoz, hogy óráink változatosak legyenek, keresve a gyerek motiválásának útjait.

Örökérvényű megoldások viszont nincsenek! Fontos az alkalmazkodás, gyerek/tanuló igényeinek figyelembe vétele, de teljes megoldást nem nyújt a motiváltságra a digitális világ kínálta lehetőség sem.

A hagyományos módszerek mellett – megfelelő arányban, egymást kiegészítve – lehet használni tanulást elősegítő digitális stratégiát. A szekcioulésen erre hozok ízelítőt honismeret, környezetismeret és gyerekirodalom kapcsán.

Ahhoz, hogy gyerekeink ne legyenek figyelemzavarosak, koruknak megfelelően viselkedjenek, nincs szükség digitális „kütyükre” az óvodában, hisz a tablet nem simogat vissza, nem vigasztal, nem törli le a könnyet fontos pillanatokban. Fényképezőgéppel, projektorral, kamerával ismerkedniük árnyjáték, fotóalbum etc. kapcsán hasznos, felkelti a gyerekek kíváncsiságát.

Ha kitaró, kudarcokkal is megbirkózni képes gyerekeket szeretnénk nevelni, kisiskolás korban is inkább a fizikai világra irányítsuk figyelmüket, engedjük fantáziavilágukat fejlődni. Ellenőrizetlen „kütyüzés” helyett ismertessük meg az okos-eszközök pozitív, nyelvtanulást elősegítő oldalával.

Kulcsszavak: appok, környezetismeret az óvodában, honismeret, gyerekirodalom okos-eszközzel